

REGISTRUL NATIONAL DE PUBLICITATE MOBILIARA PE INTELESUL TUTUROR – Mituri demontate, explicatii si solutii privind recente modificari legislative

Scris de Calin VLADOIANU | Data: 25.11.2020 17:01

Art. 4 alin.3 din Legea nr.297/2018, asa cum acesta a fost modificat prin legea nr.196/2020, a fost dezbatut in spatiul public, fiind astfel decelate mai multe problematici pentru care s-au expus diferite opinii, care, spunem noi, au menirea de a crea confuzie cu privire la implementarea acestui text de lege.

In calitate de practician de 20 de ani in domeniul publicitatii mobiliare, cunoscand totalitatea functiilor Registrului, a procedurilor de utilizare, in cele ce urmeaza, dorim sa raspundem dorintei cititorului de a se **lamuri asupra problematicilor expuse in dezbaterile anterioare.**

1. Imediat dupa aparitia legii 196/2020, s-a afirmat ca ar exista o dilema asupra naturii juridice a obligatiei instituite de art.4 alin. (3) din Legea nr.297/2018, sustinandu-se, in pofida claritatii textului analizat, ca aceasta ar putea constitui o conditie de executorialitate a inscrisului sub semnatura privata. Subsecvent acestei afirmatii au urmat o serie de alegatii cu privire la neconstitutionalitatea art.4 alin. (3), tocmai in considerarea acestei interpretari eronate a normei legale.

Din fericire dezbaterile publice ulterioare au fost unanime in a concluziona ca **din perspectiva naturii juridice, nu exista nicio dilema**, textul este clar, obligatia inscrierii in RNPM anterior punerii in executare, a inscrisurilor sub semnatura privata care sunt, potrivit legii, titluri executorii, este „o conditie suplimentara si subsidiara stabilirii caracterului executoriu, vizand doar punerea in executare a titlului”.

2. O alta problematica supusa dezbaterii, a fost aceea a scopului inscrierii in Registru a inscrisurilor sub semnatura privata care sunt, potrivit legii, titluri executorii.

Pentru a identifica un scop pentru orice inscriere in RNPM, trebuie sa raspundem la cateva intrebari referitoare la operatiunea supusa analizei.

Prima intrebare, al carei raspuns apare necesar in lumina anumitor afirmatii din spatiul public, este: „Ce este Registrul?”

Art.1 alin. (1) lit. d) din Legea nr.297/2018 defineste Registrul National de Publicitate Mobiliara, ca fiind: „**registru public in sensul** prevederilor Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicata, cu modificarile ulterioare, si ale Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedura civila, republicata, cu modificarile ulterioare, sistem national electronic de interes public, **structurat** pe persoane si bunuri, **de evidenta** a prioritatii in caz de executare silita, **de publicitate** a actelor si operatiunilor juridice prevazute de lege;”

O prima observatie importanta de mentionat este aceea ca definitia din Legea nr.297/2018 particularizeaza elementele definitorii prin raportate la prevederile Codului civil si a Codului de procedura civila, ceea ce inseamna ca trebuie sa ne raportam la situatiile prevazute in cele doua coduri.

Definitia din art.1 alin. (1) lit. d) din Legea nr.297/2018, evidentiaza totodata **o structura** (persoane si bunuri) si **doua functii** (de evidenta si de publicitate).

Cele trei elemente ale definitiei – **sfera de aplicare, structura si functiile**, nu trebuie privite separat sau scoase din context (asa cum am vazut ca s-a mai intamplat) ci ele sunt interconectate, in sensul ca in sfera de aplicare aratata, structura Registrului a fost conceputa astfel incat sa asigure indeplinirea functiilor.

In ceea ce priveste cele doua functii ale Registrului, legiuitorul a particularizat si aplicabilitatea functiilor, respectiv cea de evidenta se limiteaza la prioritatea in caz de executare silita, iar cea de publicitate priveste actele si operatiunile juridice prevazute de lege.

Structura Registrului, conceputa pe persoane si bunuri, acopera nevoile celor doua functii, toate inscrierile avand la baza rapoarte juridice intre persoane care pot sa priveasca si bunuri individualizate.

In ceea ce **priveste inscrierea titlurilor executorii** constatate prin inscrisuri sub semnatura privata, este evident ca aceasta se incadreaza in categoria **publicitate** a actelor si operatiunilor juridice prevazute de lege, iar inscrierea va cuprinde datele de identificate a titlului executoriu si persoanele care fac parte din raportul juridic nascut.

lata deci, ca doar prin raportare la definitia Registrului din Legea nr.297/2018, putem decela **scopul inscrierii**, acesta fiind **publicitatea** a actelor si operatiunilor juridice prevazute de lege.

S-a ridicat intrebarea: „Care este scopul acestui nou tip de publicitate”

Asa cum am descris intr-un articol precedent, pentru a da eficienta functiei de publicitate, Registrul ofera si posibilitatea de cautare in RNPM, obtinandu-se astfel rezultatul urmarit prin publicitatea actului sau operatiunii juridice prevazute de lege, respectiv **informarea**.

In acest sens, pentru a evidenta importanta functiei de cautare am exemplificat **utilitatea informarii** ca urmare a publicitatii in relatiile economice dintre partenerii care utilizeaza titlurile de credit (fiind utila o verificare a istoricului emitentului in ceea ce priveste executarea silita a acestui tip de titluri executorii) si in prevenirea cresterii numarului de credite neperformante, prin verificari in Registru anterior acordarii creditului.

Este adevarat ca in spatiul public s-a afirmat ca pentru institutiile bancare art.4 alin. (3) nu aduce beneficii, inasa aceasta afirmatie este nereala. Asa cum prin Legea nr. 58/1998 privind activitatea bancara si ulterior prin OUG 99/2006 privind institutiile de credit si adevarea capitalului, legiuitorul a valorificat nevoia de a se asigura recuperarea cu celeritate a creantelor bancare, instituind caracterul executoriu contractelor de credit si astfel „s-a raspuns unui vadit interes public, de garantare a creditului, care **sa inlature riscul pentru depunatori si actionari** de a ajunge in situatia de a fi lipsiti de economiile sau investitiile pe care le-au facut” (Decizia nr. XIII din 20.03.2006 a Inaltei Curti de Casatie si Justitie publicata in M. Of. nr. 677 din 7 august 2006) , in egala masura, pentru aceeasi ratiune a **inlaturarii riscului pentru depunatori si actionari**, legiuitorul instituie si aceasta parghie pentru a fi folosita de institutiile bancare pentru prevenirea creditelor neperformante, potential pagubitoare, conform principiului potrivit caruia este mult mai putin costisitor sa previi o paguba decat sa o recuperezi.

Acest tip de utilitate – informarea, complineste, din perspectiva aratata, **scopul de preventie** in ceea ce priveste raporturile economice din societate, contribuind in timp la crearea unui mediu de afaceri mai stabil, cu riscuri mai putine, cu un grad de incarcatura al instantelor de judecata, mai mic decat in prezent.

Desi in opinia noastra preventia este esentiala in orice societatea moderna, in spatiul public s-a afirmat ca nu ar fi suficient pentru a justifica instituirea obligatiei inscrierii in Registru a inscrierilor sub semnatura privata care sunt potrivit legii, titlurilor executorii.

In consecinta, se ridica intrebarea: Preventia este unicul scop urmarit?

Pentru a raspunde la aceasta intrebare, ne intoarcem la definitia Registrului si observam ca legiuitorul face trimitere la Codul civil si Codul de procedura civila.

Orice scop este in primul rand determinat de efectele / consecintele unui act/fapt, iar Codul civil arata la art. 20 efectele publicitatii, enumerand mai multe dintre acestea, iar cea cel care ne intereseaza este „opozabilitatea dreptului, actului, faptului, precum si a oricarui alt raport juridic supus publicitatii”.

Codul civil statueaza la art.19, regula generala esentiala a publicitatii, respectiv aceea ca: „Nimeni **nu poate invoca faptul ca nu a cunoscut** dreptul, actul sau faptul supus publicitatii, **daca formalitatea de publicitate a fost legal indeplinita.**”

Una dintre aplicatiile utile ale publicitatii este exceptia prevazuta la art.17 alin. (4) din Codul civil, respectiv **excluderea erorii comune si invincibile** din sfera materiilor in care legea reglementeaza un sistem de publicitate.

In ceea ce priveste aplicarea in cazuri particulare a art.4 alin. (3) din Legea nr.297/2018, identificarea acestora presupune intelegerea elementelor care definesc inscrierea in RNPM a inscrierilor sub semnatura privata care sunt potrivit legii titluri executorii.

Un prim element, este acela ca inscrierea in Registru este obligatorie numai in cazul punerii in executare, ceea ce, potrivit art. 622 Cod procedura civila, plaseaza debitorul fie in situatia in care nu vrea sa execute de bunavoie o obligatie scadenta, fie nu poate sa aduca la indeplinire respectiva obligatie stabilita printr-un titlu executoriu constatat printr-un inscrier sub semnatura privata.

Semnificatia acestei situatii de fapt, prezinta relevanta in multiple cazuri prevazute atat de Codul de procedura civila cat si in Codul civil.

Majoritatea cazurilor vorbesc despre „**starea de insolvabilitate**”, „**insolvabil**”, „**insolvabilitate**”, „**solvabilitate**”, iar potrivit art.3 alin. (1) pct.12 din Legea nr. 151/2015 privind procedura insolventei persoanelor fizice, legiuitorul a instituit o **presumtie relativa** privind **insolventa debitorului** „**atunci cand acesta, dupa trecerea unui termen de 90 de zile de la data scadentei, nu a platit datoria sa fata de unul sau mai multi**

creditori.”

Coroborand art. 328 cu art. 250 Cod procedura civila, rezulta ca prin instituirea obligatiei prevazute la art.4 alin. (3) din Legea nr.297/2018, legiuitorul a pus la dispozitia partilor interesate **un instrument probator** care poate contribui la dovedirea unor cauze care dau nastere unor drepturi suplimentare in vederea realizarii obligatiilor lor.

Este evident ca instanta va aprecia asupra starii de insolvabilitate in baza tuturor probelor administrate, in conditii de contradictorialitate, dar in domeniul inregistrarii sub semnatura privata, care prin natura lor nu beneficiaza de nicio alta forma de publicitate facil accesibila tertilor, oferirea unei modalitati de identificare chiar si a intentiei de punere in executare silita, constituie un mare ajutor pentru persoana interesata sa dovedeasca o stare de insolvabilitate.

Desi nu ne dorim ca prezentul articol sa devina un studiu elaborat referitor la implicatiile, sanctiunile si remediile neexecutarii obligatiilor civile, vom enumera cateva situatii pentru care apreciem ca inregistrarea in Registrul a titlurilor executorii prezinta relevanta:

- Art. 1417 Cod civil: „Decaderea din beneficiul termenului (1)Debitorul decade din beneficiul termenului **daca se afla in stare de insolvabilitate** sau, dupa caz, de insolventa declarata in conditiile legii, precum si atunci cand, cu intentie sau dintr-o culpa grava, diminueaza prin fapta sa garantiile constituite in favoarea creditorului sau nu constituie garantiile promise. (2)In sensul prevederilor alin. (1), **starea de insolvabilitate** rezulta din inferioritatea activului patrimonial ce poate fi supus, potrivit legii, executarii silita, fata de valoarea totala a datoriilor exigibile. Daca prin lege nu se prevede altfel, **aceasta stare** se constata de instanta, care, in acest scop, poate tine seama de anumite imprejurari, precum disparitia intempestiva a debitorului, **neplata unor datorii devenite scadente**, declansarea impotriva sa a unei proceduri de executare silita si altele asemenea.”

- Art. 1694 Cod civil: „Refuzul de a preda bunul (1)Daca obligatia de plata a pretului este afectata de un termen si, dupa vanzare, **cumparatorul a devenit insolubil** ori garantiile acordate vanzatorului s-au diminuat, vanzatorul poate suspenda executarea obligatiei de predare cat timp cumparatorul nu acorda garantii indestulatoare ca va plati pretul la termenul stabilit. (2)Daca insa, la data incheierii contractului, **vanzatorul cunostea insolvabilitatea** cumparatorului, atunci acesta din urma pastreaza beneficiul termenului, **daca starea sa de insolvabilitate nu s-a agravat in mod substantial.**”

- Art. 726 Cod civil: „Constituirea garantiei pentru indeplinirea obligatiilor uzufructuarului (...) (3) In cazul in care uzufructuarul este scutit de garantie, instanta poate dispune depunerea unei garantii sau luarea unei masuri conservatorii atunci cand uzufructuarul, prin fapta sa **ori prin starea de insolvabilitate in care se afla**, pune in pericol drepturile nudului proprietar.”

- Art. 1022 Cod civil: „Revocarea promisiunii de donatie (...) (2)De asemenea, promisiunea de donatie se revoca de drept si atunci cand, anterior executarii sale, **situatia materiala a promitentului** s-a deteriorat intr-o asemenea masura incat executarea promisiunii a devenit excesiv de oneroasa pentru acesta ori **promitentul a devenit insolubil.**”

- Art. 1096 Cod civil: „Ordinea reduciunii (...) (5)Daca **beneficiarul donatiei care ar trebui redusa este insolubil**, se va proceda la reduciunea donatiei anterioare.”

- Art. 1562 Cod civil: „**Actiunea revocatorie** - Notiune (1) Daca dovedeste un prejudiciu, creditorul poate cere sa fie declarate inopozabile fata de el actele juridice incheiate de debitor in frauda drepturilor sale, cum sunt cele prin care **debitorul isi creeaza sau isi mareste o stare de insolvabilitate.** (2)Un contract cu titlu oneros sau o plata facuta in executarea unui asemenea contract poate fi declarata inopozabila numai atunci cand tertul contractant ori cel care a primit plata **cunostea faptul ca debitorul isi creeaza sau isi mareste starea de insolvabilitate.**”

- Art. 1585 Cod civil: „Obligatia de garantie - Cesiunea de Creanta (...). (2)Astfel, cedentul garanteaza existenta creantei in raport cu data cesiunii, **fara a raspunde si de solvabilitatea debitorului cedat.** Daca cedentul s-a obligat expres sa garanteze pentru solvabilitatea debitorului cedat, se prezuma, in lipsa unei stipulatii contrare, ca s-a avut in vedere numai solvabilitatea de la data cesiunii. (3)**Raspunderea pentru solvabilitatea debitorului cedat** se intinde pana la concurenta pretului cesiunii, la care se adauga cheltuielile suportate de cesionar in legatura cu cesiunea. (4)De asemenea, **daca cedentul cunostea, la data cesiunii, starea de insolvabilitate a debitorului cedat**, sunt aplicabile, in mod corespunzator, dispozitiile legale privind raspunderea vanzatorului de rea-credinta pentru viciile ascunse ale bunului vandut.”

- Art. 1601 Cod civil: „**Insolvabilitatea noului debitor** – Preluarea datoriei - Debitorul initial nu este liberat prin preluarea datoriei, **daca se dovedeste ca noul debitor era insolubil** la data cand a preluat datoria, iar creditorul a consimtit la preluare, fara a cunoaste aceasta imprejurare.”

- Art. 2021 Cod civil: „Raspunderea pentru obligatiile tertilor - In lipsa unei conventii contrare, mandatarul care si-a indeplinit mandatul nu raspunde fata de mandant cu privire la executarea obligatiilor asumate de persoanele cu care a contractat, **cu exceptia cazului in care insolvabilitatea lor** i-a fost sau ar fi trebuit sa ii fi fost cunoscuta la data incheierii contractului cu acele persoane.”

- Art. 2221 Cod civil: „Asigurarile de credite si garantii (1)Asigurarile de credite si garantii pot avea ca obiect acoperirea **riscurilor de insolvabilitate generala**, de credit de export, de vanzare cu plata pretului in rate, de credit ipotecar, de credit agricol, de garantii directe sau indirecte, precum si altele asemenea, conform normelor adoptate de organul de stat in a carui competenta, potrivit legii, intra supravegherea activitatii din domeniul asigurarilor.”

- Art. 449 Cod procedura civila: „Executarea provizorie judecatoreasca (1)Instanta poate incuviinta executarea provizorie a hotararilor privitoare la bunuri ori de cate ori va considera ca masura este necesara in raport cu temeinicia vadita a dreptului ori cu **starea de insolvabilitate a debitorului**, precum si atunci cand ar aprecia ca neluarea de indata a acestei masuri este vadit prejudiciabila pentru creditor. in aceste cazuri, instanta il va putea obliga pe creditor la plata unei cautiuni, in conditiile art. 719 alin. (2) si (3).”

- Art. 973 Cod procedura civila: „Sechestrul judiciar - Conditii de infiintare (...) (2)Se va putea, de asemenea, incuviinta sechestrul judiciar, chiar fara a exista proces: (...) c)asupra unor bunuri mobile care alcatuiesc garantia creditorului, cand acesta **inedereaza insolvabilitatea debitorului** sau ori cand are motive temeinice de banuiala **ca debitorul se va sustrage de la eventuala urmarire silita** ori sa se teama de sustrageri sau deteriorari.”

Dincolo de toate cazurile sus aratate, credem ca cea mai vizibila aplicabilitate a art.4 alin.(3) din Legea nr.297/2018 este prevazuta la art. 675 cod procedura civila, care instituie decaderea debitorului din beneficiul termenului de plata, la cererea creditorului, daca: „**4. alti creditorii fac executari asupra averii lui.**”

Credem astfel, ca aratand utilitatea practica a unei inscrieri in RNPM a titlului executoriu constatat printr-un in scris sub semnatura privata, devine evident si scopul pentru care aceasta obligatie a fost instituita de legiuitor.

3. Desi in articolul precedent am aratat care este procedura de cautare in Registru, revenim cu cateva precizari pentru a raspunde intrebarilor deja adresate in spatiul public, aratand astfel modalitatea concreta de utilizare a informatiilor obtinute urmare a cautarilor certificate efectuate in Registru.

Interogarea bazei de date a Registrului poate fi efectuata de orice persoana accesand interfata publica a Registrului (portalul internet) – <https://mj.rnpm.ro/#> la rubrica „Cautare aviz”, selectand tipul de aviz – „Aviz specific” si „destinatia inscrierii” – „**publicitatea titlurilor executorii constatate prin inscrieri sub semnatura privata**”.

Pentru particularizarea cautarii, aplicatia ofera mai multe posibilitati de cautare, respectiv:

- Dupa denumirea legala, numarul de identificare (registru comertului) si /sau Codul unic de identificare (cod fiscal) ale persoanei juridice -parte in raportul juridic in scris

- Dupa nume, prenume, cod numeric personal ale persoanei fizice -parte in raportul juridic in scris

- Dupa descrierea bunului

Ce va releva cautarea?

Cautarea va evidentia toate inscrierile efectuate intr-un interval de timp selectat de solicitant, care cuprind parametri de cautare indicati, inscrierile vor evidentiate prin numarul unic de identificare (identificator) compus din: anul inscrierii - insiruire de numere – trei litere in format majuscule (exemplu: 2020-11029854769870-YER)

Pentru vizualizare detaliilor inscrierii, se va accesa identificatorul fiecarui aviz aratat si se va deschide o noua fila care va cuprinde urmatoarele informatii oferite despre inscrierea respectiva:

- la rubrica „Act juridic” va figura tipul actului (spre exemplu: bilet la ordin), numarul de inregistrare si data inregistrarii

- la rubrica „Parti” vor figura datele de identificare ale partilor, cu precizarea ca pentru persoanele fizice nu este prevazuta rubrica pentru CNP si iar pentru adresa de domiciliu, vor fi evidentiate doar tara, localitate si judetul/sectorul.

- la rubrica „Acte/Fapte/Bunuri” va figura descriere succinta a titlului executoriu, fara a fi indicate detalii particulare.

Este important de mentionat ca pentru fiecare categorie de „parte” va figura si calitatea acesteia, in aceasta modalitate se va putea afla pentru un debitor cati creditorii urmeaza sa demareze executarea silita si in sens invers,

pentru un creditor se poate afla cate creante are nerecuperate in functie de numarul de titluri executorii inscrise pentru a fi puse in executare.

Este important de mentionat ca in aceasta modalitate, informatiile pot fi vizualizate de persoana care efectueaza cautarea insa pentru obtinerea unui in scris probatoriu, cautarea poate fi certificata prin eliberarea de catre operatorul / agentul RNPM, la cererea solicitantului a unui certificat potrivit art.33 din Legea nr.297/2018.

In acest sens, dupa cautarea initiala prin accesarea interfetei publice a Registrului (portalul internet) – <https://mj.rnpm.ro/#>, fiind astfel aflat **Identificatorul inscrierii, solicitantul potrivit art.33 alin. (3) din Legea nr.297/2018, se va adresa unui operator/ agent pentru eliberarea unei copii certificate a avizului de inscriere** numai pe baza indicarii numarului de identificare a acestuia.

lata deci ca o persoana interesata, cunoscand datele de identificare (inclusiv CNP) ale unui partener intr-un raport juridic, poate efectua o cautare in Registru pentru a afla daca un tert a in scris in vederea punerii in executare a vreunui titlu executoriu constatat prin in scris sub semnatura privata.

In masura in care se identifica un astfel de aviz, iar persoana interesata intentioneaza sa-l foloseasca in scop probator intr-o anumita procedura (poate fi judiciara, sau chiar de negociere), aceasta poate obtine de la orice operator / agent o copie certificata a avizului respectiv.

4. S-a mai ridicat si „problema” modalitatii in care se face dovada inregistrarii in RNPM in sensul daca este suficienta prezentarea unei copii conforme cu originalul sau este necesara obtinerea unui certificat care sa ateste aceasta inregistrare.

Am folosit ghilimelele intrucat in realitate modalitatea in care se face dovada inregistrarii in RNPM este foarte clar prevazuta si reglementata de lege, fara a constitui o problema sau un subiect care sa genereze dezbateri privind interpretarea.

Astfel, potrivit art. 35 alin. (8) din Legea nr.297/2018 „**Un exemplar** al formularului **va fi inapoiat solicitantului dupa efectuarea inscrierii in Registru**, pe suport **hartie**, vizat de operator sau agent, **ori, dupa caz**, in forma electronica, semnat **cu semnatura electronica** calificata a operatorului sau agentului, cu mentionarea numarului si datei inregistrarii formularului, precum si a numarului de identificare a inregistrarii.”

lata deci ca, fara costuri suplimentare, primeste de la operator / agent, dovada inregistrarii in RNPM, urmand ca acesta sa o ataseze cererii de executare silita in conditiile codului de procedura civila.

5. Informatiile prezentate la punctele precedente, vor raspunde si unei alte intrebari adresate in spatiul public, respectiv daca se incalca confidentialitatea specifica domeniului bancar si cea specifica profesiei de avocat prin inscrierea in Registru a titlurilor executorii constand in contracte de credit si respectiv contracte de asistenta juridica.

Accesand interfata publica a Registrului (portalul internet) – <https://mj.rnpm.ro/#> pentru a efectua o cautare, conform pasilor mai sus aratati, se evidentiaza absurdul teoriei incalcarii principiului confidentialitatii, pentru simplul motiv ca rezultatele cautarii nu vor devoala nicio informatie cu caracter secret, ci doar existenta unui raport juridic intre parti.

De altfel apreciem usor tendentioase aceste afirmatii, pentru ambele categorii profesionale, intrucat in afara unor simple afirmatii, nu a fost adus niciun argument care sa se raporteze la vreo prevedere legala.

In primul rand trebuie inteles ca pentru inscrierea in RNPM a oricarui tip de aviz, operatorul / agentul insereaza in aplicatie informatiile furnizate de solicitant in baza formularului de aviz de inscriere completat si semnat de solicitant, **nefiind necesar a se prezenta agentului/ operatorului actul/ contractul care face obiectul inscrierii.**

In acest sens art. 35 din Legea 297/2018 precizeaza ca: „**Formularul** de aviz de inscriere pe suport hartie **va fi completat** in dublu exemplar si va fi semnat **de catre solicitant**”, „**Formularul** de aviz de inscriere **va fi prezentat** operatorului sau agentului acestuia” iar „Operatorul sau agentul acestuia **va inscrie datele din formularul** de aviz de inscriere in sistemul de administrare a informatiilor, prin redarea fidelă a continutului formularului primit”.

In ceea ce priveste institutiile bancare, este de mentionat ca inca de la infiintarea Arhivei Electronice pentru Garantii Mobiliare (in prezent RNPM), acestea in calitate de creditori au in scris avize de ipoteca mobiliara utilizand informatii mult mai detaliate si personale decat este necesar in cazul inscrierii unui titlu executoriu.

Cu titlu de exemplu aratam ca in cazul unui contract de ipoteca asupra unui cont curent, se inscrie in aviz chiar IBAN-ul contului respectiv.

Consultand portalul RNPM se poate observa ca de foarte multi ani contractele de credit au facut obiectul inscrierii intrucat contineau clauze de ipoteca si garantii personale, respectiv in multiplu situatii in care institutiile de credit

au optat pentru cumularea tuturor contactelor intr- unul singur, fara a se considera ca se incalca principiul confidentialitatii.

Niciuna dintre aceste inscrieri nu se circumscrie prevederilor art.4 alin. (3) din Legea nr. 297/2018 si cu toate acestea nu au fost criticate ca ar incalca secretul bancar, asa cum s-a invederat in cazul Legii nr.196/2020.

Or asa cum art. 113 alin.(2) lit. b) din OUG nr.99/2006 privind institutiile de credit si adecvarea capitalului, a protejat pana la aparitia Legii nr.196/2020 institutiile de credit de incalcarea secretului bancar (prin inscrierile avizelor de ipoteca mobiliara), credem ca si dupa modificarea art. 4 alin.(3) din Legea nr.297/2018, informatiile de natura secretului bancar pot fi furnizate, in cazurile in care institutia de credit justifica acelasi interes legitim ca si in precedent.

In ceea ce priveste contractele de asistenta juridica, ca si in cazul altor inscrisuri sub semnatura privata care sunt potrivit legii titluri executorii, se inscrie numarul si data contractului si aceleasi date de identificare a partilor, iar cautarea in Registru nu releva CNP-ul persoanelor fizice.

Dincolo de aceste aspecte, trebuie sa amintim ca Legea nr.51/1995 precum si Statutul profesiei de avocat, vorbesc despre „secretul profesional” fiind detaliat la art. 11 prin referirea la „orice aspect al cauzei care i-a fost incredintata” avocatului, sau la art. 45 alin. (6) prin referire la „informatii confidentiale din sfera privata a clientului” si „care priveste un secret operational sau comercial care i-a fost incredintat”.

Este evident ca un contract de asistenta juridica, fiind incheiat **anterior** momentului la care avocatul afla informatiile confidentiale referitoare la activitatea sau cauza clientului, nu va cuprinde niciodata astfel de informatii si nici nu se poate confunda cu lucrarile pe care avocatul le intocmeste in cursul exercitarii apararii sau consultantei pe care o acorda clientului ulterior incheierii contractului de asistenta juridica.

Credem ca s-a creat in mod tendentios o confuzie intre momentul incheierii contractului de asistenta juridica si executarea in timp a acestuia (care intr-adevar presupune asigurarea confidentialitatii), iar inscrisul constatator al raportului juridic dintre avocat si client – contractul de asistenta juridica nu este obligatoriu sa fie prezentat operatorului / agentului, ci doar trebuie furnizate, asa cum am mai aratat, numarul si data contractului precum si datele de identificare a partilor.

6. O alta problema care a fost discutata este daca textul de lege se aplica inclusiv cererilor de executare formulate anterior intrarii sale in vigoare, pe motiv ca solutionarea respectivei cereri se face dupa intrarea in vigoare.

Nu exista nicio ratiune pentru o astfel de interpretare, cata vreme aceasta norma instituie o procedura, iar potrivit **art. 24** din Cod procedura civila, „**Dispozitiile legii noi de procedura se aplica numai proceselor si executarilor silita incepute dupa intrarea acesteia in vigoare**”, iar potrivit **art.622 alin.(2)** din Codul de procedura civila, **executarea silita „incepe odata cu sesizarea organului de executare”**.

7. Ce se intampla in cazul unui contract cu privire la care partile au incheiat mai multe acte aditionale? Se inscrie in RNPM doar contractul sau si actele aditionale? in caz afirmativ, cum se procedeaza, se inscriu toate prin acelasi aviz sau este necesar ca fiecare act aditional sa faca obiectul unui aviz specific, ceea ce automat ar presupune si o taxare corespunzatoare?

Pentru a raspunde acestor intrebari, ne reamintim ca textul art.4 alin.(3) din Legea nr. 297/2018, prevede obligativitatea inscrierii in Registru pentru „Inscrierile sub semnatura privata care, potrivit legii, sunt valabile incheiate si **au caracter de titlu executoriu**”, ceea ce ne va obliga sa concluzionam ca un act aditional nu poate fi in scris separat de contractul initial.

Concret, la rubrica formularului de aviz ?actul/faptul juridic supus publicitatii? se va completa cu datele contractului care constituie titlul executoriu iar actele aditionale vor fi mentionate in Registru la rubrica ?Acte / Fapte / Bunuri? respectiv prin enumerarea acestora in campul „Descriere”i – care este transpunerea informatiilor subscrise de catre solicitant(de regula creditorul) in formularul de aviz specific initial la rubrica prevazuta la pct 13. lit B. „Publicitatea titlurilor executorii constatate prin inscrisuri sub semnatura privata” pentru descrierea titlului executoriu constatat prin in scris sub semnatura privata .

8. Constituie o „procedura stufoasa” inscrierea in RNPM a titlurilor executorii prevazute la art.4 alin. (3) din Legea nr.297/2018?

Asa cum aratat deja, pentru solicitant inscrierea unui titlu executoriu presupune completarea fie electronica fie pe suport de hartie a formularului de aviz, acesta fiind un document cu rubrici predefinite constituind Anexa nr.26 la Ordinul Ministrului Justitiei nr. 3431/C din 19 august 2019.

Acest formular poate fi descarcat, in format editabil, prin accesarea campului „Formulare” din interfeta publica a

Registrului (portalul internet) – <https://mj.rnpm.ro/#> si contine inclusiv instructiuni cu privire la modalitatea de completare.

Pentru simplificarea procedurii, in formular sunt prevazute rubrici aplicabile fiecarei situatii juridice care se poate inscrie, insa solicitantul va completa numai pe cele care privesc inscrierea titlului executoriu iar conform art.2 alin (7) din Ordinul Ministrului Justitiei nr. 3431/C din 19 august 2019, „Rubricile care nu sunt aplicabile nu vor fi tiparite, tiparindu-se numai rubricile completate cu informatiile corespunzatoare formularului de aviz respectiv.” Spre exemplu, formularul contine rubrici atat pentru persoane fizice cat si pentru persoane juridice, dar daca partile din actul care constituie titlu executoriu sunt doar persoane fizice, rubricile privind persoanele juridice vor fi sterse si vor fi completate doar cele privind persoanele fizice parti ale actului care se inscrie in Registru.

Dupa completarea formularului, acesta este inaintat operatorului/agentului care va efectua inscrierea, in intervale de timp care pot varia de la 30 min pana la 24 ore (in functie de disponibilitatea si operativitatea agentului), iar la final agentul ii va remite solicitantului un **exemplar** al formularului de aviz de inscriere si un aviz de inscriere , acesta din urma este generat de aplicatia Registru, pe suport hartie, vizate de operator sau agent, **ori, dupa caz, in forma electronica**, semnate cu semnatura electronica calificata a operatorului sau agentului, cu mentionarea numarului si datei inregistrarii formularului, precum si a numarului de identificare a inregistrarii.” Avizul de inscriere in cazul nostru avizul specific reprezinta dovada inscrierii in RNPM si indeplinirea conditiei prevazuta de art. alin 3 din Legea nr. 297/2018 asa cum a fost modificat prin Legea nr. 196/2020.

Informatiile care trebuie inserate in formularul de aviz sunt mai putine decat cele pe care solicitantul le va inscrie in cererea de executare silita adresata executorului judecatoresc si prin urmare nu se poate aprecia in mod rezonabil ca redactarea unui singur formular constituie o operatiune complexa sau „stufoasa”.

Daca solicitantul este detinatorul unei semnaturi electronice si actioneaza in nume propriu, intreaga procedura se poate desfasura prin mijloace electronice, fara sa fie necesara deplasarea solicitantului la sediul agentului / operatorului.

9. In materia cesiunii de creanta, s-a ridicat intrebarea: „De ce n-ar putea inscrie printr-un singur aviz cesiunea si toate contractele de credit cesionate?”

Art.4 alin.(3) din Legea nr.297/2018 precizeaza in mod explicit ca in Registru se inscriu „inscrisurile sub semnatura privata care, potrivit legii, sunt valabil incheiate si **au caracter de titlu executoriu**”, iar contractul de cesiune de creanta, desi poate fi un in scris sub semnatura privata, acesta nu are caracter de titlu executoriu si prin urmare nu poate face obiectul acestui tip de inscriere.

Este adevarat ca pentru un contract de credit (titlu executoriu), a carui creanta a fost cesionata, prezinta relevanta si contractul de cesiune de creanta intrucat acesta probeaza transmisiunea creantei de la un creditor la alt creditor si din acest motiv, cand se efectueaza inscrierea potrivit art. 4 alin. (3), in formularul de aviz, la rubrica „Date generale privind actul/faptul juridic supus publicitatii” se vor completa datele contractului de credit iar contractul de cesiune de creanta va fi mentionat la rubrica prevazuta la pct 13. lit B. „Publicitatea titlurilor executorii constatate prin inscrisuri sub semnatura privata” pentru descrierea titlului executoriu constatat prin in scris sub semnatura privata. De asemenea in formularul de aviz se vor mentiona partile din contractul de credit si din contractul de cesiune de creanta se va mentiona noul creditor cu precizarea calitatii contractuale.

10. In final, vom aborda si problematica „abuzului” in ceea ce priveste inscrierea titlurilor executorii constatate prin inscrisuri sub semnatura privata.

S-a exprimat in spatiul public ingrijorarea ca anumite persoane ar putea inscrie in RNPM fie titluri executorii care nu sunt scadente fie titluri executorii a caror creanta a fost deja achitata de debitor.

Este foarte adevarata aceasta afirmatie, insa aceasta nu are nicio legatura cu modificarea art.4 alin.(3) prin Legea nr.196/2020, ci este o problema de responsabilitate personala asumata de cel care face subscrierea.

Astfel de inscrieri „abuzive” ar fi putut fi efectuate si inainte de modificarea art.4 alin.(3) prin Legea nr.196/2020 intrucat „destinatia” - **?publicitatea titlurilor executorii constatate prin inscrisuri sub semnatura privata?** pentru avizele specifice **exista si inainte de modificarea art. art.4 alin.(3)**, aceasta destinatie servind si altor categorii de inscrieri.

Astfel, inducerea ideii ca prin modificarea art.4 alin.(3) s-ar crea posibilitatea abuzurilor este nu numai nereala ci si tendentioasa cata vreme anterior modificarii legii, in conditiile existentei aceluasi risc de abuzuri, nu au fost nici semnalate si nici imputate astfel de inscrieri.

Pe de alta parte, textul legii instituie obligatia inscrierii anterior punerii in executare a titlului executoriu, fiind de la sine inteles ca raspunderea pentru corectitudinea inscrierii (din perspectiva elementelor necesare punerii in

executare), incumba solicitantului inscrierii in mod similar cu cea privind formularea cererii de executare adresata executorului judecatoresc.

In ceea ce priveste sanctionarea abuzului, apreciem ca prevederile raspunderii civile delictuale sunt suficient de cuprinzator reglementate in Codul civil, astfel incat cat sa descurajeze abuzul si sa ofere in egala masura, remedii pentru partea care dovedeste prejudiciul creat prin fapta culpabila.

SURSA: [REGESTA.RO](https://www.regesta.ro)